

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара
Олег МАРЕНКОВ

2026 р.

ВИСНОВОК

Про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Кондратьєва Євгена Євгеновича
«Адміністративно-правове регулювання надання публічних послуг в
нотаріаті», представленій на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 081 Право.

ВИТЯГ

з протоколу № 01 міжкафедрального семінару
юридичного факультету Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара від 28 січня 2026 року

ПРИСУТНІ: 17 з 17 членів наукового семінару.

ГОЛОВУЮЧА: д-р. юрид. наук, проф. **Т. В. Корнякова** (12.00.08 - кримінальне право і процес), професорка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

СЕКРЕТАР: канд. юрид. наук, доц., каф. цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара **О. А. Грабильнікова** (12.00.02 - конституційне право, муніципальне право).

ПРИСУТНІ: д-р юрид. наук, проф. **О. Л. Соколенко** (12.00.07 – адміністративне право і процес); д-р. юрид. наук, проф. **Т. В. Корнякова** (12.00.08 – кримінальне право і процес); д-р. юрид. наук, проф. **Н. С. Юзікова** (12.00.08 – кримінальне право і процес); канд. юрид. наук, доц. **О. П. Литвин** (12.00.07 – адміністративне право і процес); д-р. юрид. наук, проф. **Є. А. Кобрусєва** (12.00.07 – адміністративне право і процес); д-р юрид.наук, доц. **Н.П. Капітаненко** (12.00.07 – адміністративне право і процес): д-р. філософії у галузі права **О.О. Дриголь** (081Право); канд. юрид. наук, доц. **О. В. Лахова** (12.00.08 – кримінальне право і процес); д-р юрид. наук, проф. **К. В. Бережна** (12.00.07 – адміністративне право і процес); канд. юрид. наук, доц. **Л. М. Мудриєвська** (12.00.01 – теорія держави і права); канд. юрид. наук, доц. **Т. М. Заворотченко** (12.00.02 – конституційне право, муніципальне право); канд. юрид. наук, проф. **І. Г. Алексєєнко** (12.00.01 – теорія держави і права); д-р. юрид. наук, проф. **І. В.**

Патерило (12.00.07 – адміністративне право і процес), д-р. юрид. наук, проф. **О. В. Марченко** (12.00.07 – адміністративне право і процес); д-р юрид. наук, проф. **О.В. Сачко** (12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза); канд. юрид. наук, доц. **Ю. В. Живова** (12.00.08 – кримінальне право і процес); канд. юрид. наук, доц. **О. А. Грабильнікова** (12.00.02 - конституційне право, муніципальне право).

Запрошені: аспірант 4 року навчання Є.Є.Кондратьєв.

Порядок денний: розгляд і обговорення дисертаційної роботи Кондратьєва Євгена Євгеновича на тему: «Адміністративно-правове регулювання надання публічних послуг в нотаріаті», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081.

Тема дисертації затверджена Вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол №12 від 30 червня 2022 року), змінена Вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол №7 від 22 лютого 2024 року), уточнена Вченою радою юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол №1 від 12 листопада 2025 р.), науковим керівником призначено професорку кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, д.ю.н., проф. Патерило І.В. (протокол №12 від 30 червня 2022 року).

Підготовка здобувача третього рівня вищої освіти здійснюється за акредитованою освітньо-науковою програмою «Право» зі спеціальності 081 Право (Сертифікат про акредитацію освітньої програми 8127, дійсний до 01.07.2029 р.).

СЛУХАЛИ:

Обговорення дисертаційної роботи Кондратьєва Євгена Євгеновича на тему: «Адміністративно-правове регулювання надання публічних послуг в нотаріаті», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

За результатами звіту про оцінку на унікальність тексту наукового дослідження Кондратьєва Євгена Євгеновича на тему: «Адміністративно-правове регулювання надання публічних послуг в нотаріаті», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право, здійсненої на плагіат програмою «StrikePlagiarism» виявлено, що унікальність тексту складає 92,84%. Таким чином, на підставі перевірки зроблено висновок: робота Кондратьєва Євгена Євгеновича може бути допущена до захисту.

Перевірку на плагіат здійснювала комісія у складі: канд. юрид. наук, доц. кафедри цивільного, трудового та господарського права Грабильнікова О.А.; канд. юрид. наук, доц. кафедри адміністративного і кримінального права Лахова О.В.; канд. юрид. наук, доц. кафедри адміністративного і кримінального права Дриголь О.О.

Робота розглядалась трьома фаховими експертами – д-р. юрид. наук, проф. О.В. Марченко, д-р. юрид. наук, проф. О.Л. Соколенко, канд. юрид. наук, доц. О.А. Грабильніковою.

Робота виконана на 223 сторінках, з них 178 сторінок основного тексту, робота структурована та складається з анотації, вступу, трьох розділів, що містять шість підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Слово надається аспіранту Кондратьєву Євгену Євгеновичу . Будь ласка, регламент виступу - 20 хвилин.

Доповідь Є.Є. Кондратьєв:

Добрий день, шановна голова міжкафедрального семінару та члени міжкафедрального семінару! На Ваш розгляд надається дисертаційна робота з теми: «Адміністративно-правове регулювання надання публічних послуг в нотаріат», яка подається на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право. Науковий керівник: Патерило Ірина Володимирівна, д-р. юрид. наук, проф, професорка кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

У сучасних умовах розбудови правової держави та розвитку громадянського суспільства в Україні особливого значення набуває питання забезпечення ефективного функціонування механізмів надання публічних послуг. Нотаріат, як один з ключових інститутів, що забезпечує реалізацію прав та законних інтересів фізичних та юридичних осіб, відіграє в цьому процесі значну роль. Публічні послуги, що надаються нотаріусами, є невід'ємною складовою правового поля, гарантуючи юридичну чистоту угод, підтверджуючи достовірність документів та забезпечуючи захист власності та інших майнових прав. Проте, попри очевидну важливість, теоретико-правові та практичні аспекти надання публічних послуг у нотаріаті все ще потребують системного та комплексного дослідження. Недосконалість законодавчої бази, відсутність чітких механізмів контролю та притягнення до відповідальності, а також недостатнє вивчення зарубіжного досвіду створюють перешкоди для повного розкриття потенціалу нотаріату як ефективного інструменту забезпечення публічних інтересів. Це зумовлює актуальність обраної теми дисертаційного дослідження, спрямованого на всебічний аналіз та розробку пропозицій щодо удосконалення правового регулювання та практики надання публічних послуг у нотаріаті.

Проблематика публічних послуг загалом та окремих аспектів діяльності нотаріату зокрема висвітлювалася у працях багатьох вітчизняних та зарубіжних науковців. Серед українських дослідників, які займалися питаннями адміністративного права, публічного управління та нотаріату, варто відзначити таких науковців, як Ю.Б. Бобожко, Н. В. Галіцина, Н. Ф Ільницька, О. А. Качури, А. С. Кечі, О. В. Кузьменко, О. С. Луніна, Я. В. Тамарі, О. Г. Юшкевич та інших.

Адміністративно-процедурний характер відносин у сфері надання публічних послуг став підставою вивчення робіт таких вчених як: В.Б.Авер'янов, Т.Й. Білоус, Т. О. Коломоєць, В.К. Колпаков, Є.О. Легеза, Д.В.Лученко, В. П.

Кононець, О. І. Миколенко, В. П. Тимошук, А.М.Школик та інших.

Водночас, комплексного дослідження адміністративно-правового регулювання надання публічних послуг в нотаріаті досі не проводилося. Це свідчить про наявність прогалин у науковій розробці теми та обґрунтовує необхідність проведення даного дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Зв'язок роботи із науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження спрямоване на реалізацію положень Закону України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки» (Антикорупційної стратегії) від 20 червня 2022 року № 2322-ІХ, «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», затвердженої Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019, а також відповідно до Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 476 від 30.04.2024 р.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до змісту наукової теми «Виявлення особливостей та вдосконалення нормативних парадигм у сфері регулювання цивільно-правових відносин та господарської діяльності в Україні в умовах євроінтеграції» (№ 0122U001411), яка здійснювалась на кафедрі цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, третього рівня вищої освіти за акредитованою освітньо-науковою програмою «Право» зі спеціальності 081 «Право» (Сертифікат про акредитацію освітньої програми 8127, дійсний до 01.07.2029 р.). Тема дисертації затверджена Вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол №12 від 30 червня 2022 року), змінена Вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол №7 від 22 лютого 2024 року), уточнена Вченою радою юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол №1 від 12 листопада 2025 р.).

Мета і задачі дослідження. *Мета* дисертаційної роботи полягає в тому, щоб на підставі комплексного аналізу наявних наукових та нормативних джерел визначити сутність та особливості адміністративно-правового регулювання надання публічних послуг в нотаріаті, окресленні проблем його нормативного визначення й практичної реалізації, формулюванні пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства України у досліджуваній сфері та практики його застосування. З огляду на вказану мету в роботі поставлено й вирішено такі основні *задачі*:

- визначити адміністративно-правовий статус нотаріуса як суб'єкта надання публічних послуг та проаналізувати правову основу його діяльності;
- розкрити поняття та сутність надання публічних послуг в нотаріаті;
- розробити та обґрунтувати класифікацію публічних послуг, що надаються у нотаріаті;
- проаналізувати судові механізми оскарження рішень, дій чи бездіяльності нотаріусів щодо надання публічних послуг;

- дослідити систему контролю за діяльністю нотаріусів щодо додержання законодавства з питань надання публічних послуг;
- визначити види та особливості юридичної відповідальності нотаріуса за неналежне виконання обов'язків щодо надання публічних послуг;
- узагальнити зарубіжний досвід надання публічних послуг у нотаріаті та визначити можливості його імплементації в Україні;
- розробити науково обґрунтовані пропозиції та рекомендації щодо удосконалення законодавства та практики надання публічних послуг у нотаріаті.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають під час надання публічних послуг у нотаріаті.

Предмет дослідження – адміністративно-правове регулювання надання публічних послуг в нотаріаті.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та виконання завдань дисертації використано комплекс загальнонаукових та спеціальних юридичних методів пізнання. Діалектичний метод дав змогу розглянути нотаріат як динамічну систему, що розвивається у взаємодії з публічним адмініструваннями (підрозділи 1.1, 1.2, 1.3). Системний метод застосовувався для вивчення нотаріату як цілісної системи надання публічних послуг (підрозділ 1.2). Порівняльно-правовий метод використовувався для аналізу зарубіжного досвіду та порівняння правових норм різних країн (розділ 3). Формально-логічний метод сприяв аналізу правових норм, дефініцій та формулюванню висновків (підрозділи 1.2, 2.1, 2.2, 2.3). Статистичний метод використовувався для аналізу даних щодо судової практики та статистики звернень (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3). Метод аналізу та синтезу, дедукції та індукції використовувався на всіх етапах дослідження для опрацювання наукової літератури, законодавчих актів та формування обґрунтованих висновків (розділ 1).

Нормативну основу роботи становлять Конституція України, нормативно-правові акти Верховної Ради України, акти Президента України і Кабінету Міністрів України, нормативні акти центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також міжнародні нормативно-правові акти, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Емпіричну базу дослідження становлять відомості, що містяться на офіційних електронних веб-сайтах суб'єктів публічної адміністрації України, а також політико-правова публіцистика, довідкові видання та статистичні матеріали.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що дисертація є одним із перших у вітчизняній адміністративно-правовій науці цілісних комплексних досліджень, що присвячене адміністративно-правовому регулюванню надання публічних послуг в нотаріаті. У результаті проведеного дослідження сформульовано нові наукові положення й висновки, зокрема:

- запропоновано в широкому розумінні публічні послуги в нотаріаті як вид юридичних послуг, що надаються нотаріусами (як державними, так і приватними) або іншими уповноваженими особами (наприклад, посадовими особами органів місцевого самоврядування) з метою забезпечення захисту прав,

законних інтересів фізичних та юридичних осіб, а також надання правової визначеності у цивільних правовідносинах. У вузькому розумінні публічні послуги в нотаріаті можна трактувати як безпосереднє виконання нотаріусом делегованих йому державою функцій із засвідчення та надання офіційної сили юридичним фактам та правочинам, що є обов'язковими для дотримання публічного порядку та захисту прав громадян;

— запропоновано під відповідальністю нотаріуса за неналежне виконання обов'язків щодо надання публічних послуг розуміти встановлений законом обов'язок нотаріуса зазнати несприятливих правових наслідків (санкцій) за вчинення ним протиправного, винного діяння (дії або бездіяльності), що полягає у порушенні вимог законодавства при наданні нотаріальних послуг і призвело до порушення прав та законних інтересів фізичних або юридичних осіб;

— виокремлено варіанти класифікаційного поділу публічних послуг в нотаріаті із використанням різноманітних критеріїв за: за об'єктом правовідносин; суб'єктом надання; обов'язковістю; метою нотаріальної дії; характером надання (ступенем автоматизації); характером оплати.

— виокремлено науково-обґрунтовані пропозиції та рекомендації щодо удосконалення надання публічних послуг у нотаріаті, а саме: цифровізація нотаріальної діяльності; удосконалення системи електронних реєстрів; інтегрування та розширення функціоналу існуючих нотаріальних реєстрів (наприклад, Єдиного реєстру довіреностей, Спадкового реєстру) з іншими державними реєстрами (Державним реєстром речових прав на нерухоме майно, Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань); посилення ролі нотаріуса як гаранта превентивного правосуддя; вдосконалення системи контролю та дисциплінарної відповідальності; гармонізація нотаріального законодавства з європейськими стандартами; вивчення та пілотне впровадження новітніх технологій;

удосконалено:

— наукові розробки щодо сутності адміністративно-правового статусу нотаріуса щодо надання публічних послуг, який полягає у його двоїстій природі: з одного боку, нотаріус є незалежним, самоврядним суб'єктом, що провадить професійну діяльність, а з іншого – він є уповноваженою державою особою, яка реалізує публічно-правові функції. Ця двоїстість відображена в Законі України "Про нотаріат", який закріплює як приватну, так і державну форму організації нотаріальної діяльності, але надає їм рівний юридичний статус та повноваження;

— наукові тези щодо елементів дотримання контролю за діяльністю нотаріуса за неналежне виконання обов'язків щодо надання публічних послуг: принципу законності; принципу об'єктивності та неупередженості; дотримання строків та порядку надання послуг; відкритості та доступності інформації; правильність формування та стягнення плати; збереження нотаріальної таємниці.

дістали подальшого розвитку:

— наукові положення, що судове оскарження є фундаментальним

елементом контролю за діяльністю нотаріусів у сфері надання публічних послуг. Цей механізм не тільки забезпечує захист порушених прав, а й сприяє підвищенню якості та законності нотаріальних послуг загалом. Незважаючи на певну складність розмежування юрисдикції, усталена судова практика та законодавчі норми створюють достатні передумови для ефективного судового захисту прав громадян у нотаріальних правовідносинах. Подальше вдосконалення процесуального законодавства у частині чіткого визначення підвідомчості таких спорів залишається актуальним завданням;

— наукові розробки щодо розкриття зарубіжного досвіду надання публічних послуг в нотаріаті, а саме виокремлено досвід Іспанії у сфері надання публічних послуг нотаріатом підтверджує ефективність латинської моделі, що базується на принципах превентивного правосуддя, високому професіоналізмі та суворій відповідальності. Ключові уроки, які може винести Україна з іспанського досвіду, включають: 1) глибока та всебічна цифровізація нотаріату: Інтеграція електронних реєстрів, електронний документообіг та електронний підпис нотаріуса значно підвищують ефективність та прозорість; 2) сильний контроль та самоврядування: Чітка система державного нагляду та потужне професійне самоврядування забезпечують високі стандарти якості та етики; 3) надійна система відповідальності: Особиста майнова відповідальність нотаріуса, підкріплена обов'язковим страхуванням та гарантійними фондами, є наріжним каменем довіри до нотаріату; 4) орієнтація на запобігання спорам - роль нотаріуса як неупередженого радника, що ретельно перевіряє законність правочинів, мінімізує кількість судових розглядів.

Публікації. Основні положення і висновки дисертаційного дослідження відображені у 4 наукових публікаціях (з них 4 у фахових виданнях України), а також 4 тезах доповідей на конференціях.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, що виявляється у визначенні сутності та особливостей адміністративно-правового регулювання надання публічних послуг в нотаріаті, окресленні проблем його нормативного визначення й практичної реалізації, формулюванні пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства України у досліджуваній сфері та практики його застосування. За результатами дисертаційної роботи сформульовано такі основні висновки:

1. Визначено адміністративно-правовий статус нотаріуса як суб'єкта надання публічних послуг та проаналізовано правову основу його діяльності. Адміністративно-правовий статус нотаріуса щодо надання публічних послуг відрізняється від статусу державного службовця, оскільки нотаріус не перебуває на державній службі та не отримує заробітну плату з державного бюджету. Проте, він наділений державно-владними повноваженнями щодо посвідчення прав та фактів, які мають юридичне значення, і його дії тягнуть за собою публічно-правові наслідки. Це робить нотаріуса особливим суб'єктом адміністративного права – фізичною особою, уповноваженою державою на виконання публічно-сервісних функцій.

Акцентовано увагу, що ключовими аспектами сутності адміністративно-правового статусу нотаріуса щодо надання публічних послуг є публічна довіра

(автентичність), обов'язок діяти відповідно до закону, контроль та нагляд з боку держави.

Доведено, що адміністративно-правовий статус нотаріуса щодо надання публічних послуг складається з таких основних елементів: права нотаріуса; обов'язки нотаріуса; компетенція (повноваження); відповідальність; гарантії діяльності.

2. Запропоновано поняття та охарактеризовано зміст надання публічних послуг в нотаріаті. До ключових ознак публічної послуги в нотаріаті належать: публічно-правова природа; загальносуспільна значущість; державне делегування або уповноваження; надання послуги здійснюється безпосередньо державою або суб'єктом, якому держава делегувала відповідні повноваження; відповідальність за законність; наявність регуляторної функції. Доведено, що публічні послуги, що надаються нотаріусом є не просто технічні дії з оформлення документів, а мають глибоке соціальне та правове значення. Вони є важливим елементом механізму реалізації конституційних прав громадян на судовий захист, приватну власність, спадкування та інші права, що безпосередньо впливають на якість життя та правову безпеку суспільства.

3. Розроблено та обґрунтовано класифікацію публічних послуг, що надаються у нотаріаті. Виокремлено наступні критерії класифікації публічних послуг в нотаріаті за: об'єктом правовідносин (предметом нотаріальної дії) (послуги у сфері нерухомого майна; послуги у сфері спадкування; послуги у сфері представництва та довіреностей (посвідчення довіреностей; послуги у сфері корпоративного права; послуги у сфері засвідчення документів та копій; послуги виконавчого провадження; інші нотаріальні дії); суб'єктом надання (послуги, що надаються державними нотаріусами; послуги, що надаються приватними нотаріусами; послуги, що надаються посадовими особами органів місцевого самоврядування); обов'язковістю (обов'язкові; факультативні (добровільні); метою нотаріальної дії (характером юридичного результату) (посвідчення прав і фактів; засвідчення; прийняття на зберігання; вчинення виконавчих написів); характером надання (ступенем автоматизації) (традиційні (очні) послуги; електронні нотаріальні послуги (е-нотаріат); послуги, що надаються через Центри надання адміністративних послуг (ЦНАП); характером оплати (платні; безоплатні).

4. Проаналізовано судові оскарження рішень, дій чи бездіяльності нотаріусів щодо надання публічних послуг. Суди відіграють ключову роль у забезпеченні законності нотаріальних дій та захисті прав громадян, проводячи глибокий аналіз не лише формальних, а й фактичних обставин справи. Постійне формування правових позицій Верховного Суду сприяє єдності судової практики та підвищенню ефективності оскарження рішень, дій чи бездіяльності нотаріусів у сфері надання публічних послуг.

Крім того, аналіз судових рішень в адміністративній юрисдикції підтверджує, що суди чітко розмежовують публічно-правові та приватноправові спори за участю нотаріусів. Адміністративні суди здійснюють ефективний контроль за дотриманням нотаріусами публічно-правових вимог при наданні послуг, забезпечуючи захист прав громадян від неправомірних дій чи бездіяльності у

сфері публічного управління. Цей контроль є важливим елементом системи стримувань і противаг, що гарантує законність та прозорість нотаріальної діяльності.

5. Досліджено систему контролю за діяльністю нотаріусів щодо додержання законодавства з питань надання публічних послуг. Запропоновано напрямки вдосконалення контролю за діяльністю нотаріуса за неналежне виконання обов'язків щодо надання публічних послуг: збільшення періодичності планових перевірок; покращення якості здійснення перевірок; постійне підвищення кваліфікації працівників контролюючих органів; збільшення кількості професійних працівників контролюючих органів та відповідне грошове забезпечення; підвищення правової культури громадян; запровадження електронних механізмів контролю; посилення ролі громадського контролю; удосконалення законодавчої бази тощо.

Акцентовано увагу, що ефективний контроль за діяльністю нотаріусів щодо додержання законодавства з питань надання публічних послуг є ключовим елементом у забезпеченні законності, захисті прав та інтересів громадян, а також підвищенні довіри до інституту нотаріату. Постійне вдосконалення механізмів контролю, запровадження інноваційних підходів та співпраця з нотаріальною спільнотою сприятиме подальшому розвитку нотаріальної діяльності в Україні.

6. Визначено види та особливості відповідальності нотаріуса за неналежне виконання обов'язків щодо надання публічних послуг. Розкрито та виокремлено ознаки юридичної відповідальності нотаріуса за неналежне виконання обов'язків щодо надання публічних послуг: публічно-правовий характер діяльності нотаріуса; спеціальний суб'єкт відповідальності; наявність протиправної поведінки; наявність шкоди (збитків) або негативних наслідків; причинно-наслідковий зв'язок; вина нотаріуса; застосування санкцій, передбачених законом; процесуальний порядок притягнення до відповідальності.

Доведено, що нотаріус, який вчинив певне порушення, зазнає певних втрат, а саме – обмежується у можливості здійснювати нотаріальну діяльність або втрачає таку можливість взагалі. Це дозволяє зробити висновок, що зазначені положення закону є санкціями за правопорушення, а їх застосування свідчить про несення нотаріусом юридичної відповідальності. Такий захід відповідальності, як позбавлення певного права, передбачено в кримінальній, адміністративній та дисциплінарній відповідальності.

Напрямами вдосконалення механізмів відповідальності нотаріуса за неналежну якість надання публічних послуг є: удосконалення законодавчого регулювання підстав і процедури притягнення нотаріусів до всіх форм юридичної відповідальності; підвищення значення нотаріального самоврядування у контролі за якістю нотаріальної діяльності та розгляді скарг від громадян; створення конкретних методик оцінки шкоди, спричиненої нотаріальними помилками, з метою спрощення процесу відшкодування; реалізація дієвих превентивних заходів, зокрема регулярні перевірки роботи нотаріусів, обов'язкове підвищення професійної кваліфікації та організація семінарів щодо питань відповідальності тощо.

7. Узагальнити зарубіжний досвід надання публічних послуг у нотаріаті та

визначити можливості його імплементації в Україні.

Охарактеризовано зарубіжний досвід надання публічних послуг в нотаріаті таких країн як Франції, Німеччини, Іспанії, Естонії, США та інших демократичних країн. Досвід Франції демонструє, що латинська система нотаріату, підкріплена сильним державним регулюванням, ефективним професійним самоврядуванням та активним впровадженням цифрових технологій, може бути надзвичайно ефективною у забезпеченні юридичної безпеки та наданні високоякісних публічних послуг. Ключовими елементами успіху є: чіткий правовий статус нотаріуса як державного посадовця та незалежного професіонала, орієнтація на превентивне правосуддя, обов'язкове страхування відповідальності та постійна цифровізація, що дозволяє адаптуватися до викликів сучасності без втрати базових принципів нотаріальної діяльності. Німецький досвід надання публічних послуг у нотаріаті є взірцем для країн латинської системи. Його сильні сторони – це: винятково високий рівень професіоналізму та підготовки нотаріусів; принцип неупередженого та всебічного консультування всіх сторін правочину, що є основою превентивного правосуддя; обов'язковість нотаріального посвідчення для найбільш значущих правочинів, що забезпечує їх юридичну безпеку; ефективна система державного контролю та професійного самоврядування; надійна система страхування відповідальності, що гарантує відшкодування шкоди потерпілим; активна цифровізація, яка спрощує процеси та підвищує ефективність, зберігаючи при цьому високі стандарти безпеки та надійності; ці елементи роблять німецький нотаріат однією з найефективніших систем у світі, яка може слугувати орієнтиром для подальшого вдосконалення нотаріату в Україні.

8. Розроблено науково-обґрунтовані пропозиції та рекомендації щодо удосконалення законодавства та практики надання публічних послуг у нотаріаті. Основними напрямками удосконалення нотаріальної діяльності щодо надання публічних послуг є: а) розширення можливостей електронного нотаріату (запровадження повністю електронних нотаріальних актів для всіх видів правочинів, де це можливо, з використанням кваліфікованого електронного підпису нотаріуса та сторін; легалізація та впровадження дистанційного посвідчення окремих нотаріальних дій через захищені відеоконференц-системи, забезпечуючи надійну ідентифікацію особи (наприклад, через Дія.Підпис чи BankID) та конфіденційність; створення єдиного національного електронного архіву нотаріальних документів, що замінить паперові архіви та забезпечить довготривале, надійне зберігання та доступність документів); б) поглиблення інтеграції державних та єдиних реєстрів: створення єдиної точки доступу для нотаріусів до всіх необхідних державних реєстрів через інтегровані АРІ, що дозволить автоматично отримувати та вносити дані без дублювання; впровадження "єдиного вікна" для нотаріусів, що дозволить їм автоматично здійснювати всі необхідні реєстраційні дії (наприклад, реєстрація права власності після посвідчення договору купівлі-продажу) без додаткового звернення до інших органів; в) посилення кібербезпеки та захисту даних: регулярне оновлення та модернізація програмно-апаратних комплексів, що використовуються в нотаріаті, з урахуванням новітніх загроз; впровадження

багаторівневих систем захисту інформації, включаючи шифрування, системи виявлення вторгнень та резервне копіювання; обов'язкове навчання нотаріусів та їхніх помічників питанням кібергігієни та безпечної роботи з електронними даними; г) удосконалення нормативно-правової бази (внесення змін до Закону України «Про нотаріат» та інших законів, що регулюють нотаріальну діяльність, з метою чіткого визначення порядку вчинення електронних та дистанційних нотаріальних дій, юридичної сили електронних документів; розробка підзаконних актів (постанов КМУ, наказів Мін'юсту), що деталізують технічні та організаційні аспекти цифровізації); г) навчання та підвищення кваліфікації нотаріусів - розробка комплексних програм навчання нотаріусів та їхніх помічників з використання нових цифрових інструментів, кібербезпеки та особливостей роботи з електронними документами; створення онлайн-ресурсів та навчальних платформ для безперервного професійного розвитку у сфері цифровізації тощо.

Удосконалення надання публічних послуг в українському нотаріаті має відбуватися шляхом комплексного підходу, що поєднує технологічні інновації з посиленням правових гарантій, професіоналізму та відповідальності нотаріусів, орієнтуючись на найкращі світові практики латинської системи нотаріату.

Дякую за увагу!

Завершивши доповідь, здобувач відповів на запитання учасників міжкафедрального наукового семінару.

ЗАПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ:

О. В. Лахова, канд. юрид. наук, доц.: Як ви вважаєте, яке значення має правосуб'єктність для адміністративно-правового статусу нотаріуса?

Є.Є. Кондратьєв, здобувач: Дякую за Ваше запитання. На нашу думку, правосуб'єктність має ключове значення для адміністративно-правового статусу нотаріуса, оскільки вона визначальна. Від неї залежать інші елементи адміністративно-правового статусу, які взаємодіють між собою. На сьогоднішній день правовий статус нотаріуса зміцнено нормами адміністративного права, адже в певних сферах публічної діяльності нотаріус виконує функції суб'єкта владних повноважень. Зокрема, у контексті державної реєстрації, нотаріус виступає як агент влади. Відповідно до пункту 7 частини 1 статті 4 Кодексу адміністративного судочинства України, суб'єкт владних повноважень визначається як орган державної влади (включаючи ті, що не мають статусу юридичної особи), орган місцевого самоврядування, їхні посадові особи, або будь-який інший суб'єкт, який виконує публічно-владні управлінські функції відповідно до законодавства, наприклад, реалізуючи делеговані повноваження або надаючи адміністративні послуги.

І. Г. Алексеєнко, д-р політ. наук, канд. юрид. наук, проф.: На вашу думку, чи відрізняється статус нотаріуса як державного реєстратора від статусу інших державних реєстраторів і які нормативні акти закріплюють його повноваження і цій сфері?

Є.Є. Кондратьєв, здобувач: Дякую за Ваше запитання. Для більш глибокого розуміння поняття публічних послуг у діяльності нотаріуса необхідно виділити їхні характерні ознаки, що відрізняють їх від інших видів юридичних послуг.

I) Надання від імені держави. Основною ознакою є те, що нотаріус надає послуги не як приватна особа чи підприємство, а як особа, уповноважена державою. Це надає його діям юридичної сили та публічного визнання, що не може бути досягнуто приватними юридичними консультаціями.

II) Забезпечення правової достовірності та безспірності. Метою нотаріальної послуги є створення юридичних фактів та документів, які мають безспірний характер і не потребують додаткового доведення у суді. Це знижує ризики судових спорів та сприяє стабільності цивільних правовідносин.

Принцип забезпечення правової достовірності та безспірності є наріжним каменем нотаріальної діяльності, що відрізняє її від інших видів юридичної допомоги. Саме ці якості роблять нотаріат незамінним інститутом у системі правової держави, спрямованої на стабільність цивільного обігу та ефективний захист прав громадян. Розуміння сутності та практичних прикладів реалізації цього принципу є критично важливим для оцінки ролі та значення нотаріуса в сучасному суспільстві.

Правова достовірність у діяльності нотаріуса – це стан, при якому нотаріально оформлений документ або посвідчений факт максимально точно та повно відображає існуючі правовідносини, відповідає вимогам чинного законодавства та не містить суперечностей, які могли б призвести до його оспорення чи недійсності. Це, по суті, гарантія того, що правочин або факт, посвідчений нотаріусом, є легітимним та відповідає волі сторін, не порушуючи при цьому інтересів інших осіб чи публічного порядку.

Ю.В. Живова, канд. юрид. наук, доц.: На Вашу думку, чим зумовлений публічний характер нотаріальної діяльності?

Є.Є. Кондратьєв, здобувач: Дякую за Ваше запитання. Публічний характер нотаріальної діяльності зумовлений низкою факторів:

1) Наділення владними повноваженнями. Нотаріус, незалежно від форми організації його діяльності (державний чи приватний), виконує публічно-правові функції, санкціоновані державою. Це проявляється у правові наслідки нотаріальних дій: посвідчені документи мають силу офіційних, а нотаріальні акти визнаються державою як безспірні докази юридичних фактів.

2) Захист публічного інтересу. Діяльність нотаріуса спрямована на запобігання правопорушенням, зниження кількості судових спорів та забезпечення стабільності цивільних правовідносин. Це відповідає загальносуспільним інтересам у підтриманні правопорядку та захисті прав громадян.

3) Державний контроль та регулювання. Нотаріальна діяльність жорстко регламентована законодавством (Закон України "Про нотаріат", відповідні підзаконні акти), а також підлягає контролю з боку Міністерства юстиції України та Нотаріальної палати України. Це підкреслює публічно-правовий характер нотаріату.

4) **Обов'язковість звернення.** У багатьох випадках, передбачених законом, вчинення нотаріальних дій є обов'язковою передумовою для набуття юридичної сили певними угодами чи фактами (наприклад, договори купівлі-продажу нерухомості, заповіти, довіреності). Це є свідченням того, що держава визнає виняткову важливість нотаріальних послуг для забезпечення правової безпеки.

Нотаріус, таким чином, виступає як кваліфікований, неупереджений та незалежний суб'єкт, який уповноважений державою на надання публічних послуг у сфері безспірної юрисдикції.

ВИСТУПИЛИ: науковий керівник здобувача д-р. юрид. наук, проф. І.В. Патерило; фахівці д-р. юрид. наук, проф. О.В. Марченко, канд. юрид. наук, доц. О.В. Лахова, канд. юрид. наук, проф. І.Г. Алексеєнко.

Після відповідей на запитання учасників міжкафедального семінару було озвучено **висновок наукового керівника здобувача, професорки кафедри цивільного, трудового та господарського права Патерило Ірини Володимирівни**, з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану.

ВИСТУП НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

Добрий день, шановні члени міжкафедального наукового семінару, шановні присутні! Повідомляю, що відгук з оцінкою роботи аспіранта 4 року навчання Кондратьєва Євгена Євгеновича подано до відділу аспірантури та головуючому на засіданні сьогоднішнього міжкафедального наукового семінару.

Кондратьєв Євген Євгенович, закінчив економічний факультет за спеціальністю «Банківська справа» Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара у 2006 році, натеper навчається в аспірантурі юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. У період навчання в аспірантурі Кондратьєв Євген Євгенович завжди своєчасно виконував індивідуальний навчальний план, відповідально ставився до навчальних занять. Всі іспити складено на позитивні оцінки.

У вступі обґрунтовано актуальність теми дослідження, розкрито зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, сформульовано мету і задачі, визначено наукову новизну дослідження, його практичне і теоретичне значення, наведено дані, що свідчать про апробацію дисертації та її наукових висновків.

Робота містить теоретично-правові положення і висновки, сформульовані здобувачем особисто. Використані в дисертації ідеї, положення чи гіпотези інших авторів мають відповідні посилання і використані лише для підкріплення ідей дисертанта.

Можна із впевненістю стверджувати, що назва дисертації «Адміністративно-правове регулювання надання публічних послуг в нотаріаті», відповідає профілю обраної спеціальності 081 «Право», чітко поставленій меті та суті вирішуваних наукових задач.

Дисертант вірно окреслив об'єкт і предмет дослідження, що дало йому змогу досягти значних теоретичних і практичних результатів, які мають важливе значення для подолання проблем правового регулювання надання публічних послуг в нотаріаті за законодавством України.

Методологія дослідження зазначеної проблематики обрана відповідно до об'єкта та предмета дисертаційної роботи, виходячи із сформульованої мети та відповідних дослідницьких завдань, було використано широкий спектр загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання, застосування яких дозволило всебічно проаналізувати об'єкт дослідження.

Питання, які розглядаються в дисертації, розкрито на досить високому методологічному рівні. Зокрема проаналізовано великий обсяг літератури, а також використано цінну емпіричну базу, що дозволило автору досягти високого ступеня обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Оцінюючи концепцію дослідження з позиції її впливу на обґрунтованість положень дисертації, слід відзначити цілісність і логічність її загальної структури, тісний взаємозв'язок розділів і підрозділів, що забезпечує поступове накопичення наукових напрацювань та урахування їх під час отримання основних результатів.

Достовірність отриманих даних та новизна наукових положень і результатів визначає обґрунтованість висунутих дисертантом наукових положень, висновків і практичних рекомендацій, сформульованих в дисертації.

В цілому рукопис Кондратьєва Євгена Євгеновича є завершеною науковою працею, що характеризується єдністю змісту і логіки викладення, а також свідчить про його особистий внесок в розвиток юридичної науки. Власний внесок автора роботи у наукових публікаціях чітко визначений та дозволяє оцінити роль здобувача у загальному науковому результаті. При виконанні роботи не порушені авторські права.

Виконане здобувачем дисертаційне дослідження є першою працею, у якій комплексно та системно розглядається державно-правовий механізм регулювання валютних відносин. На основі здійсненого дослідження сформульовано концептуальні положення та тези, які виносяться на захист, а саме:

уперше:

— запропоновано в широкому розумінні публічні послуги в нотаріаті як вид юридичних послуг, що надаються нотаріусами (як державними, так і приватними) або іншими уповноваженими особами (наприклад, посадовими особами органів місцевого самоврядування) з метою забезпечення захисту прав, законних інтересів фізичних та юридичних осіб, а також надання правової визначеності у цивільних правовідносинах. У вузькому розумінні публічні послуги в нотаріаті можна трактувати як безпосереднє виконання нотаріусом делегованих йому державою функцій із засвідчення та надання офіційної сили юридичним фактам та правочинам, що є обов'язковими для дотримання публічного порядку та захисту прав громадян;

— запропоновано під юридичною відповідальністю нотаріуса за неналежне виконання обов'язків щодо надання публічних послуг — це встановлений законом обов'язок нотаріуса зазнати несприятливих правових

наслідків (санкцій) за вчинення ним протиправного, винного діяння (дії або бездіяльності), що полягає у порушенні вимог законодавства при наданні нотаріальних послуг і призвело до порушення прав та законних інтересів фізичних або юридичних осіб;

— виокремлено варіанти класифікаційного поділу публічних послуг в нотаріаті із використанням різноманітних критеріїв за: за об'єктом правовідносин; суб'єктом надання; обов'язковістю; метою нотаріальної дії; характером надання (ступенем автоматизації); характером оплати.

— виокремлено науково-обґрунтовані пропозиції та рекомендації щодо удосконалення надання публічних послуг у нотаріаті, а саме: цифровізація нотаріальної діяльності; удосконалення системи електронних реєстрів; інтегрування та розширення функціоналу існуючих нотаріальних реєстрів (наприклад, Єдиного реєстру довіреностей, Спадкового реєстру) з іншими державними реєстрами (Державним реєстром речових прав на нерухоме майно, Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань); посилення ролі нотаріуса як гаранта превентивного правосуддя; вдосконалення системи контролю та дисциплінарної відповідальності; гармонізація нотаріального законодавства з європейськими стандартами; вивчення та пілотне впровадження новітніх технологій;

удосконалено:

— наукові розробки щодо сутності адміністративно-правового статусу нотаріуса щодо надання публічних послуг, який полягає у його двоїстій природі: з одного боку, нотаріус є незалежним, самоврядним суб'єктом, що провадить професійну діяльність, а з іншого – він є уповноваженою державою особою, яка реалізує публічно-правові функції. Ця двоїстість відображена в Законі України "Про нотаріат", який закріплює як приватну, так і державну форму організації нотаріальної діяльності, але надає їм рівний юридичний статус та повноваження;

— наукові тези щодо елементів дотримання контролю за діяльністю нотаріуса за неналежне виконання обов'язків щодо надання публічних послуг: принципу законності; принципу об'єктивності та неупередженості; дотримання строків та порядку надання послуг; відкритості та доступності інформації; правильність формування та стягнення плати; збереження нотаріальної таємниці.

дістали подальшого розвитку:

— наукові положення, що судове оскарження є фундаментальним елементом контролю за діяльністю нотаріусів у сфері надання публічних послуг. Цей механізм не тільки забезпечує захист порушених прав, а й сприяє підвищенню якості та законності нотаріальних послуг загалом. Незважаючи на певну складність розмежування юрисдикції, усталена судова практика та законодавчі норми створюють достатні передумови для ефективного судового захисту прав громадян у нотаріальних правовідносинах. Подальше вдосконалення процесуального законодавства у частині чіткого визначення підвідомчості таких спорів залишається актуальним завданням;

— наукові розробки щодо розкриття зарубіжного досвіду надання

публічних послуг в нотаріаті, а саме виокремлено досвід Іспанії у сфері надання публічних послуг нотаріатом підтверджує ефективність латинської моделі, що базується на принципах превентивного правосуддя, високому професіоналізмі та суворій відповідальності. Ключові уроки, які може винести Україна з іспанського досвіду, включають: 1) глибока та всебічна цифровізація нотаріату: Інтеграція електронних реєстрів, електронний документообіг та електронний підпис нотаріуса значно підвищують ефективність та прозорість; 2) сильний контроль та самоврядування: Чітка система державного нагляду та потужне професійне самоврядування забезпечують високі стандарти якості та етики; 3) надійна система відповідальності: Особиста майнова відповідальність нотаріуса, підкріплена обов'язковим страхуванням та гарантійними фондами, є наріжним каменем довіри до нотаріату; 4) орієнтація на запобігання спорам - роль нотаріуса як неупередженого радника, що ретельно перевіряє законність правочинів, мінімізує кількість судових розглядів.

Основні положення та результати дисертації викладено у 4 наукових працях, зокрема у 4 наукових статтях, опублікованих у виданнях, що входять до переліку наукових фахових видань України із юридичних наук, та у 4 тезах доповідей на наукових конференціях.

Структура дисертації є логічно довершеною, мова та стиль викладення матеріалу є науковими. Автор в повній мірі розкрив зміст основних положень дисертації, що визначені межами предмету дослідження.

Висновок: дисертація **Кондратьєва Євгена Євгеновича «Адміністративно-правове регулювання надання публічних послуг в нотаріаті»**, відповідає вимогам щодо дисертацій доктора філософії, викладеним у пп. 9, 10, 11, 12 «Про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, зі змінами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України № 979 від 21 жовтня 2020 р. та № 608 від 9 червня 2021 р., «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), а тому Кондратьєв Євген Євгенович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право. Зокрема робота може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Дякую за увагу!

ВИСНОВКИ ФАХІВЦІВ-ЕКСПЕРТІВ:

Д-р. юрид. наук, проф. О.Л. Соколенко: Слід зазначити, що дисертаційне дослідження присвячено вкрай актуальній проблемі, що має важливе значення як для розвитку національного законодавства.

Вважаю, що дисертант здійснив всебічний аналіз правових механізмів регулювання надання публічних послуг в нотаріаті. Запропоновані автором підходи є новаторськими та містять обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення законодавчої бази України. Варто відзначити позицію про те, що

напрямами вдосконалення механізмів відповідальності нотаріуса за неналежну якість публічних послуг є: удосконалення законодавчого регулювання підстав і процедури притягнення нотаріусів до всіх форм юридичної відповідальності; підвищення значення нотаріального самоврядування у контролі за якістю нотаріальної діяльності та розгляді скарг від громадян; створення конкретних методик оцінки шкоди, спричиненої нотаріальними помилками, з метою спрощення процесу відшкодування; реалізація дієвих превентивних заходів, зокрема регулярні перевірки роботи нотаріусів, обов'язкове підвищення професійної кваліфікації та організація семінарів щодо питань відповідальності тощо.

Дисертаційна робота має значний практичний потенціал. Рекомендації, запропоновані автором, можуть бути використані у законотворчій діяльності з метою вдосконалення нормативно-правових актів, що регулюють надання публічних послуг в нотаріаті. Зокрема дисертація відзначається чіткою структурою, яка сприяє логічному викладу матеріалу. У дослідженні гармонійно поєднані теоретичні положення та практичні рекомендації. Високий рівень унікальності тексту свідчить про самостійність виконання дослідження, а належне цитування джерел та використання сучасної літератури підтверджує високий рівень академічної доброчесності автора.

Дисертаційне дослідження на тему: «Адміністративно-правове регулювання надання публічних послуг в нотаріаті» є високоякісною науковою працею, що поєднує в собі ґрунтовний теоретичний аналіз, комплекс практичних рекомендацій та високий рівень наукової новизни. Отже, вважаю, що робота може бути рекомендована до захисту у разовій раді.

Канд. юрид. наук, доц. О.А. Грабильніковою: Варто відзначити, що дисертант приділив значну увагу вивченню адміністративно-правового статусу нотаріуса як суб'єкта надання публічних послуг та проаналізував правову основу його діяльності;. Автор дослідив це питання не лише з позиції сучасної правової системи України, а й у контексті історичного розвитку та сучасних глобалізаційних тенденцій. Такий підхід дозволив дисертанту глибше розкрити тему та запропонувати обґрунтовані шляхи вдосконалення правового регулювання означеного питання.

Позитивним моментом є те, що автор чітко визначив об'єкт і предмет дослідження, а також сформулював конкретні гіпотези, які були успішно підтверджені на основі глибокого вивчення правових норм, та наукової літератури. Окремої уваги заслуговує порівняльний аналіз українського та зарубіжного законодавства, що дозволило дисертанту виявити наявні прогалини у правовому регулюванні надання публічних послуг в нотаріаті та запропонувати конструктивні шляхи їх подолання.

Дисертант виявив високий рівень обізнаності у темі, що підтверджується значною кількістю наукових публікацій та глибоким емпіричним дослідженням, проведеним у рамках роботи. Позитивним є також те, що висновки дисертанта є логічними, обґрунтованими та практично значущими.

Таким чином, дисертаційна робота повністю відповідає вимогам до наукових досліджень, а її автор демонструє високий рівень компетенції у своїй галузі. Вважаємо, що роботу можна рекомендувати до захисту на спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Д-р. юрид. наук, проф. О.В. Марченко: Мені сподобалося, що автор узагальнив зарубіжний досвід надання публічних послуг у нотаріаті та визначив можливості його імплементації в Україні. Значною перевагою роботи є комплексний підхід до вивчення теми: поєднання теоретичного аналізу з практичним дослідженням, що дозволяє не лише виявити наявні проблеми, а й запропонувати реальні механізми їх вирішення.

Дисертант продемонстрував високий рівень знань у сфері національного та європейського права, вміло використовуючи методологічні підходи. Автору вдалося виділити ключові проблеми у правовому регулюванні надання публічних послуг у нотаріаті та запропонувати шляхи їх усунення на основі кращих міжнародних практик.

Робота відзначається чіткістю викладення матеріалу, логічною структурою та обґрунтованістю висновків. Особливої уваги заслуговують пропозиції автора для закріплення на законодавчому розширення можливостей електронного нотаріату (запровадження повністю електронних нотаріальних актів для всіх видів правочинів, де це можливо, з використанням кваліфікованого електронного підпису нотаріуса та сторін; легалізація та впровадження дистанційного посвідчення окремих нотаріальних дій через захищені відеоконференц-системи, забезпечуючи надійну ідентифікацію особи (наприклад, через Дія.Підпис чи BankID) та конфіденційність; створення єдиного національного електронного архіву нотаріальних документів, що замінить паперові архіви та забезпечить довготривале, надійне зберігання та доступність документів).

Таким чином, дисертаційна робота відповідає вимогам до наукових досліджень та може бути рекомендована до захисту у разовій раді.

В ОБГОВОРЕННІ ДИСЕРТАЦІЇ КОНДРАТЬЄВА Є.Є. ВЗЯЛИ УЧАСТЬ:

Канд. юрид. наук, доц. О.В. Лахова: Дисертаційна робота Кондратьєва Є.Є. є ґрунтовним науковим дослідженням, яке викликає позитивні враження завдяки своїй новизні та практичній значущості. Під час виступу дисертант продемонстрував глибоке знання дослідженої теми, упевнено та аргументовано відповідаючи на поставлені запитання. Це свідчить про його зацікавленість темою та високий рівень підготовки.

Автор демонструє високий рівень професіоналізму, вміло поєднуючи наукові підходи з практичними аспектами дослідження. Структура роботи логічна, виклад матеріалу послідовний, а висновки аргументовані та переконливі.

Я цілком підтримую цю дисертацію та вважаю, що вона заслуговує на позитивну оцінку і може бути рекомендована до захисту на спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Канд. юрид. наук, проф. І. Г. Алексєєнко: Слід відзначити, що дисертант проаналізував судові механізми оскарження рішень, дій чи бездіяльності нотаріусів щодо надання публічних послуг, розкривши ключові правові аспекти, що викликають труднощі на практиці. Особливої уваги заслуговує узагальнення зарубіжного досвіду надання публічних послуг у нотаріаті та визначення можливості його імплементації в Україні, що значно полегшує сприйняття матеріалу та підкреслює наукову цінність дослідження.

Автор також продемонстрував глибокий рівень аналітичних здібностей, запропонувавши оригінальні підходи до вдосконалення правових норм, що регулюють надання публічних послуг у нотаріаті.

Важливим є і те, що дисертант обґрунтовано довів, що адміністративно-правовий статус нотаріуса щодо надання публічних послуг складається з таких основних елементів: права нотаріуса; обов'язки нотаріуса; компетенція (повноваження); відповідальність; гарантії діяльності.

На мою думку, ця дисертація є самостійним завершеним науковим дослідженням, що містить наукову новизну та практичну цінність. Робота відповідає вимогам до наукових досліджень і заслуговує на позитивну оцінку. Вважаю, що дисертацію можна рекомендувати до захисту на спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Голова міжкафедрального семінару юридичного факультету д-р юрид. наук, проф. Т.В. Корнякова:

Чи є ще бажачі виступити? Якщо бажачих немає, то давайте перейдемо до обговорення висновку.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації. Публічні послуги, що надаються нотаріусами, є невід'ємною складовою правового поля, гарантуючи юридичну чистоту угод, підтверджуючи достовірність документів та забезпечуючи захист власності та інших майнових прав. Проте, попри очевидну важливість, теоретико-правові та практичні аспекти надання публічних послуг у нотаріаті все ще потребують системного та комплексного дослідження. Недосконалість законодавчої бази, відсутність чітких механізмів контролю та притягнення до відповідальності, а також недостатнє вивчення зарубіжного досвіду створюють перешкоди для повного розкриття потенціалу нотаріату як ефективного інструменту забезпечення публічних інтересів. Це зумовлює актуальність обраної теми дисертаційного дослідження, спрямованого на всебічний аналіз та розробку пропозицій щодо удосконалення правового регулювання та практики надання публічних послуг у нотаріаті.

Затвердження теми та плану дисертації. Тема дисертації затверджена

Вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол №12 від 30 червня 2022 року), змінена Вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол №7 від 22 лютого 2024 року), уточнена Вченою радою юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол №1 від 12 листопада 2025 р.), науковим керівником призначено професорку кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, д.ю.н., проф. Патерило І.В. (протокол №12 від 30 червня 2022 року).

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження спрямоване на реалізацію положень Закону України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки» (Антикорупційної стратегії) від 20 червня 2022 року № 2322-ІХ, «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», затвердженої Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019, а також відповідно до Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 476 від 30.04.2024 р.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до змісту наукової теми «Виявлення особливостей та вдосконалення нормативних парадигм у сфері регулювання цивільно-правових відносин та господарської діяльності в Україні в умовах євроінтеграції» (№ 0122U001411), яка здійснювалась на кафедрі цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, третього рівня вищої освіти за акредитованою освітньо-науковою програмою «Право» зі спеціальності 081 «Право» (Сертифікат про акредитацію освітньої програми 8127, дійсний до 01.07.2029 р.).

Публікації та особистий внесок здобувача. Основні теоретичні положення, висновки та практичні рекомендації, викладені в дослідженні, обговорювалися на засіданні кафедри публічного та приватного права Університету митної справи та фінансів, та були оприлюднені на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях та семінарах: «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (м. Дніпро, 2024 р.); «Актуальні питання адміністративного права та процесу в умовах воєнного стану» (м. Кропивницький, 2024 р.); «Актуальні проблеми державотворення, правотворення та правозастосування» (м. Дніпро, 2025 р.); «Правова система України: європейський вектор розвитку в умовах воєнного стану» (м. Тернопіль, 2025 р.).

Основні положення роботи знайшли відображення у 8 наукових статтях, з них 4 опубліковані у виданнях, що визнані як фахові з юридичних наук, а також 4 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що дисертація є одним із перших у вітчизняній адміністративно-правовій науці цілісних комплексних досліджень, що присвячене адміністративно-правовому

регулюванню надання публічних послуг в нотаріаті. У результаті проведеного дослідження сформульовано нові наукові положення й висновки, зокрема:

уперше:

— запропоновано в широкому розумінні публічні послуги в нотаріаті як вид юридичних послуг, що надаються нотаріусами (як державними, так і приватними) або іншими уповноваженими особами (наприклад, посадовими особами органів місцевого самоврядування) з метою забезпечення захисту прав, законних інтересів фізичних та юридичних осіб, а також надання правової визначеності у цивільних правовідносинах. У вузькому розумінні публічні послуги в нотаріаті можна трактувати як безпосереднє виконання нотаріусом делегованих йому державою функцій із засвідчення та надання офіційної сили юридичним фактам та правочинам, що є обов'язковими для дотримання публічного порядку та захисту прав громадян;

— запропоновано під відповідальністю нотаріуса за неналежне виконання обов'язків щодо надання публічних послуг розуміти встановлений законом обов'язок нотаріуса зазнати несприятливих правових наслідків (санкцій) за вчинення ним протиправного, винного діяння (дії або бездіяльності), що полягає у порушенні вимог законодавства при наданні нотаріальних послуг і призвело до порушення прав та законних інтересів фізичних або юридичних осіб;

— виокремлено варіанти класифікаційного поділу публічних послуг в нотаріаті із використанням різноманітних критеріїв за: за об'єктом правовідносин; суб'єктом надання; обов'язковістю; метою нотаріальної дії; характером надання (ступенем автоматизації); характером оплати.

— виокремлено науково-обґрунтовані пропозиції та рекомендації щодо удосконалення надання публічних послуг у нотаріаті, а саме: цифровізація нотаріальної діяльності; удосконалення системи електронних реєстрів; інтегрування та розширення функціоналу існуючих нотаріальних реєстрів (наприклад, Єдиного реєстру довіреностей, Спадкового реєстру) з іншими державними реєстрами (Державним реєстром речових прав на нерухоме майно, Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань); посилення ролі нотаріуса як гаранта превентивного правосуддя; вдосконалення системи контролю та дисциплінарної відповідальності; гармонізація нотаріального законодавства з європейськими стандартами; вивчення та пілотне впровадження новітніх технологій;

удосконалено:

— наукові розробки щодо сутності адміністративно-правового статусу нотаріуса щодо надання публічних послуг, який полягає у його двоїстій природі: з одного боку, нотаріус є незалежним, самоврядним суб'єктом, що провадить професійну діяльність, а з іншого – він є уповноваженою державою особою, яка реалізує публічно-правові функції. Ця двоїстість відображена в Законі України "Про нотаріат", який закріплює як приватну, так і державну форму організації нотаріальної діяльності, але надає їм рівний юридичний статус та повноваження;

— наукові тези щодо елементів дотримання контролю за діяльністю

нотаріуса за неналежне виконання обов'язків щодо надання публічних послуг: принципу законності; принципу об'єктивності та неупередженості; дотримання строків та порядку надання послуг; відкритості та доступності інформації; правильність формування та стягнення плати; збереження нотаріальної таємниці.

дістали подальшого розвитку:

— наукові положення, що судове оскарження є фундаментальним елементом контролю за діяльністю нотаріусів у сфері надання публічних послуг. Цей механізм не тільки забезпечує захист порушених прав, а й сприяє підвищенню якості та законності нотаріальних послуг загалом. Незважаючи на певну складність розмежування юрисдикції, усталена судова практика та законодавчі норми створюють достатні передумови для ефективного судового захисту прав громадян у нотаріальних правовідносинах. Подальше вдосконалення процесуального законодавства у частині чіткого визначення підвідомчості таких спорів залишається актуальним завданням;

— наукові розробки щодо розкриття зарубіжного досвіду надання публічних послуг в нотаріаті, а саме виокремлено досвід Іспанії у сфері надання публічних послуг нотаріатом підтверджує ефективність латинської моделі, що базується на принципах превентивного правосуддя, високому професіоналізмі та суворій відповідальності. Ключові уроки, які може винести Україна з іспанського досвіду, включають: 1) глибока та всебічна цифровізація нотаріату: Інтеграція електронних реєстрів, електронний документообіг та електронний підпис нотаріуса значно підвищують ефективність та прозорість; 2) сильний контроль та самоврядування: Чітка система державного нагляду та потужне професійне самоврядування забезпечують високі стандарти якості та етики; 3) надійна система відповідальності: Особиста майнова відповідальність нотаріуса, підкріплена обов'язковим страхуванням та гарантійними фондами, є наріжним каменем довіри до нотаріату; 4) орієнтація на запобігання спорам - роль нотаріуса як неупередженого радника, що ретельно перевіряє законність правочинів, мінімізує кількість судових розглядів.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що викладені у дисертаційній роботі положення, висновки, пропозиції та рекомендації були використані у:

— *науково-дослідній діяльності* – для подальших наукових розробок адміністративно-правового регулювання надання публічних послуг в нотаріаті (Акт впровадження в науково-дослідну роботу Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара від 30.10.2025 № 1);

— *правотворчій діяльності* – для вдосконалення чинного законодавства, що регулюють діяльність нотаріату та надання ним публічних послуг;

— *правозастосовчій діяльності* – для вдосконалення діяльності органів публічної адміністрації, які здійснюють надання публічних послуг з метою запобігання корупційних ризиків в цій сфері;

— *навчальному процесі* – під час викладання навчальних дисциплін «Адміністративне право України», «Актуальні проблеми адміністративного

права та процесу», «Нотаріат», «Цивільне право», під час підготовки підрозділів підручників і навчальних посібників із відповідного навчального курсу, а також статей і наукових повідомлень (Акт впровадження в освітній процес Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара від 31.10.2025 № 2).

Список публікацій здобувача за темою дисертації

В яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Кондратьєв Є.Є. Контроль за діяльністю нотаріусів щодо додержання законодавства з питань надання публічних послуг. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. Спец випуск 1, 2024. С. 195-199. doi: DOI <https://doi.org/10.32782/2408-9257-2024-1-36> URL. http://apnl.dnu.in.ua/1_2024/38.pdf
 2. Кондратьєв Є.Є. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності нотаріусів з надання публічних послуг та його зміст. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 3, 2024. С. 356-360, doi: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.03.61> URL. <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/308367>
 3. Кондратьєв Є.Є. Зарубіжний досвід надання публічних послуг нотаріусами у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 83(3), 2024. С. 262-267. doi: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.2.38> URL. <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/310041>
 4. Кондратьєв Є.Є. Поняття публічних послуг в нотаріаті та його зміст. Успіхи і досягнення у науці. № 7(17). (2025). С. 40-51. doi: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-7\(17\)-40-51](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-7(17)-40-51) URL. <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/26754/26729>
- Які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:**
5. Кондратьєв Є.Є. Деякі аспекти адміністративно-правового статусу нотаріуса при наданні публічних послуг. Актуальні питання адміністративного права та процесу в умовах воєнного стану: збірник матеріалів X Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених (в авторській редакції), (м. Кропивницький, 06 грудня 2024 року). Кропивницький, 2024. с. 93-96. <https://dnuvs.ukr.education/wp-content/uploads/2025/01/zbirnyk-dlya-sajtu.pdf>
 6. Kondratiev Yevhen. Notary activities in provision of public services (theoretical and legal aspect). Актуальні проблеми державотворення, правотворення та правозастосування: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 5 груд. 2024 р.). Дніпро : ДДУВС, 2025. С. 175-178.
 7. Kondratiev Yevhen. Some legal aspects of the notary's powers to provide public services. Правова система України: європейський вектор розвитку в умовах воєнного стану: [Матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, Державний університет «Київський авіаційний інститут», 21 лютого 2025 р.]. Тернопіль: Вектор, 2025 С. 191-194.
 8. Кондратьєв Є.Є. Предмет та об'єкт судової діяльності під час оскарження дій нотаріуса з надання публічних послуг. XV Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів, молодих науковців «Сучасний стан і

перспективи розвитку держави і права», (м. Дніпро, 10-11 листопада 2024 року).
м. Дніпро, ДНУ, 2025. С.

**На підставі заслуховування та обговорення доповіді Кондратьєва Є.Є.
про основні положення дисертаційної роботи, питань та відповідей на них**

УХВАЛИЛИ:

1. Дисертаційна робота Кондратьєва Євгена Євгеновича на тему: «Адміністративно-правове регулювання надання публічних послуг в нотаріаті», подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі 08 Право за спеціальністю 081 Право є завершеним, самостійним дослідженням, в якому отримані нові науково обґрунтовані результати, що розв'язують конкретне наукове завдання і відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44) та може бути винесена на розгляд Вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара для розгляду питання про утворення спеціалізованої вченої ради для разового публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальності 081 Право.

2. Рекомендувати дисертаційну роботу Кондратьєва Євгена Євгеновича на тему: «Адміністративно-правове регулювання надання публічних послуг в нотаріаті», до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді для присудження Кондратьєву Є.Є. ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

3. Клопотати перед Вченою радою університету розглянути питання про створення спеціалізованої вченої ради для проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право Кондратьєва Євгена Євгеновича у такому складі:

1) Голова разової ради – **Марченко Олеся Володимирівна**, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України;

2) Офіційний опонент – **Волкова Юлія Анатоліївна**, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри права ВНЗ «Київський університет ринкових відносин» Міністерства освіти і науки України;

3) Офіційний опонент – **Кононець Віта Петрівна**, доктор юридичних наук, професор, науковий співробітник навчально наукової лабораторії з протидії організованої злочинності та корупції Національної академії внутрішніх справ МВС України, Міністерства освіти і науки України;

1) Рецензент – **Соколенко Ольга Леонідівна**, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного і кримінального права

Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України.

2) Рецензент – **Грабильнікова Олена Анатоліївна**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Міністерство освіти і науки України.

Відповідальною особою із забезпечення діяльності разової ради визначено **Лахову Олену Вадимівну**, доцента кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Результати відкритого голосування:

«За» – 17 осіб.

«Проти» – немає.

«Утрималися» – немає.

Рішення прийнято одностайно.

ВІДОМОСТІ

про членів спеціалізованої вченої ради для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право аспіранта **Кондратьєва Євгена Євгеновича** на тему: «**Адміністративно-правове регулювання надання публічних послуг в нотаріаті**» у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України

№ з/п	Прізвище, ім'я, по-батькові	Місце основної роботи, підпорядкування, посада	Науковий ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Наукові публікації, опубліковані за останні п'ять років, за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача
1	2	3	4	5	6
1.	Марченко Олеся Володимирівна (голова)	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Міністерства освіти	Доктор юридичних наук, 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне	Професор кафедри цивільного, трудового та господарського права, 2022 р., Україна	1. Марченко О.В. Правове регулювання діяльності суб'єктів публічної адміністрації щодо надання публічних послуг в сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно. <i>Law in the postmodern</i>

		і науки України, професор кафедри цивільного, трудового та господарського права	право, 2020 р., Україна	<p><i>epoch: general characteristics and manifestation particularities in separate law branches: Scientific monograph.</i> Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2023. 776 p. Pp.362-381. DOI https://doi.org/10.30525/978-9934-26-284-5-15 http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/299/8334/17396-1</p> <p>Ключові слова: правове регулювання, адміністративна процедура, публічні послуги, державна реєстрація, державний реєстр, речові права на нерухоме майно, органи публічної адміністрації, нотаріат, нотаріальні дії.</p> <p>2. Марченко О.В., Грабильнікова О.А. Правове регулювання відповідальності посадових осіб під час надання публічних послуг як захід запобігання корупції та корупційним ризикам. <i>Науковий вісник Ужгородського Національного Університету</i>, 2024. Серія ПРАВО. Випуск 86: частина 3. С.374-379. (фахове видання, категорія «Б») URL:https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/01/59.pdf DOI https://doi.org/10.24144</p>
--	--	---	-------------------------	---

					<p>/2307-3322.2024.86.3.57</p> <p>Ключові слова: <u>відповідальність, запобігання корупції, контроль, корупція, корупційні ризики, послуга, правове регулювання, публічна послуга.</u></p> <p>3. Марченко О.В., Негіна В.Р. Проблематика вступу в спадщину під час воєнного стану особами, що виїхали за межі України. <i>Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права</i>. Випуск 3, 2023. С.150-155. https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/440/394 (фахове видання, категорія Б). DOI https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.3.24 Ключові слова: спадкування, воєнний стан, прийняття спадщини, нотаріальні дії, постанова.</p>
2.	Грабильнікова Олена Анатоліївна (рецензент)	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, доцент кафедри цивільного,	Кандидат юридичних наук, 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право 2016 р., Україна	Доцент кафедри цивільного, трудового та господарського права, 2022 р., Україна	1. Грабильнікова О.А. Зарубіжний досвід оскарження рішень, дій чи бездіяльності нотаріусів, державних реєстраторів з надання публічних послуг. <i>Law. State. Technology</i> . № 3. 2022. С.171-178. (фахове видання, категорія «Б») DOI: 10.32782/LST/2022-3-4

		<p>трудового та господарсь кого права</p>		<p>URL: journals.politehnica.dp.ua/index.php/lst/article/view/242/213</p> <p>Ключові слова: бездіяльність, зарубіжний досвід, державний реєстратор, рішення, нормативно- правові акти, оскарження, оскарження рішень, послуга, публічна послуга, нотаріус.</p> <p>2. Марченко О.В., Грабильникова О.А. Правове регулювання відповідальності посадових осіб під час надання публічних послуг як захід запобігання корупції та корупційним ризикам. <i>Науковий вісник Ужгородського Національного Університету</i>, 2024. Серія ПРАВО. Випуск 86: частина 3. С.374- 379. (фахове видання, категорія «Б») URL:https://visnyk- juris-uzhnu.com/wp- content/uploads/2025/0 1/59.pdf DOI https://doi.org/10.24144/ /2307- 3322.2024.86.3.57</p> <p>Ключові слова: відповідальність, запобігання корупції, контроль, корупція, корупційні ризики, послуга, правове регулювання, публічна послуга.</p> <p>3. Грабильникова О.А. Реформи системи суб'єктів державної</p>
--	--	---	--	--

					<p>реєстрації як органічна передумова запровадження альтернативного порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів.</p> <p><i>Юридичний електронний науковий журнал. 2024, № 2, с.545-548. (фахове видання, категорія «Б»)</i></p> <p>URL:http://www.lsej.org.ua/2_2024/136.pdf</p> <p>DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-2/134</p> <p>Ключові слова: суб'єкти державної реєстрації прав, державна реєстрація прав, Укрдержреєстр, бюро технічної інвентаризації, адміністративне оскарження, альтернативне оскарження, позасудове оскарження, адміністративні послуги, державне управління</p>
3.	Соколенко Ольга Леонідівна (рецензент)	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, завідувач кафедри	Доктор юридичних наук 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право 2013 р. Україна,	Професор кафедри адміністративного і кримінального права, 2014 р., Україна	1. Соколенко О.Л. Особливості тлумачення принципу справедливості в адміністративному судочинстві. Держава і регіони. Серія Право. 2023р. №2 (80), С.153-158. (фахове видання, категорія Б). DOI https://doi.org/10.32840/1813-338X-2023.2.27

		адміністративного і кримінального права	<p>кандидат юридичних наук, 12.00.07</p> <p>— адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, 2005 р., Україна</p>	<p>http://law.stateandregion.zp.ua/archive/2_2023/27.pdf Ключові слова: адміністративне судочинство, органи публічної адміністрації, суб'єкти владних повноважень, справедливість, право на справедливий суд, рівність учасників адміністративного судочинства.</p> <p>2.Патерило І.В., Соколенко О. Л. Адміністративні процедури в нотаріальній діяльності: проблеми застосування та судова практика. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 8. С. 400-405(фахове видання, категорія Б) http://lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=189 DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-8/81 Ключові слова: адміністративні процедури, нотаріат, адміністративні послуги, державне управління, електронні послуги, адміністрування.</p> <p>3.Патерило І.В., Соколенко О. Л. Електронні адміністративні послуги в нотаріаті: сучасний стан і перспективи розвитку. Держава та регіони.</p>
--	--	---	---	---

					<p>Серія: Право. 2025. № 2. С. 248-252(фахове видання, категорія Б) http://www.law.stateandregions.zp.ua/issue-2-2025 DOI https://doi.org/10.32782/1813-338x-2025.2.39 Ключові слова: адміністративні процедури, нотаріат, адміністративні послуги, державне управління, електронні послуги, адміністрування.</p>
4.	Волкова Юлія Анатоліївна (опонент)	ВНЗ «Київський університет ринкових відносин» Міністерства освіти і науки, Професор кафедри права	Доктор юридичних наук 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, 2017 р., Україна	професор кафедри адміністративного та митного права, 2018 р., Україна	<p>1. Волкова Ю.А. Публічні послуги у сфері нотаріальної діяльності. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2025. №5. С.349-352. DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-5/78 http://lsej.org.ua/5_2025/80.pdf . (фахове видання, категорія Б). Ключові слова: публічні послуги, нотаріат, нотаріус, адміністративна процедура, публічний інтерес, державні послуги, нотаріальні діяльність.</p> <p>2. Horbalinskiy V., Markova O., Volkova Yu., Litoshko V., Hlukhoveria K. Modalities of protection of the rights of individuals according to the administrative-procedural order and in legal-administrative procedures <i>Cuestiones Politicas</i>, (Способи</p>

					<p>захисту прав осіб в адміністративно-процесуальному порядку та в адміністративно-правових процедурах) 41(78), р. 94-103. DOI https://doi.org/10.46398/cuestpol.4178.06 https://produccioncientificanaluz.org/index.php/consultaciones/article/view/40566/46211</p> <p>(Публікація в закордонному виданні (Web of Science))</p> <p>Ключові слова: адміністративне судочинство, способи захисту, модель адміністративного процесу, суб'єктивні права, адміністративно-процесуальний порядок.</p> <p>3. Волкова Ю.А. Digitalization of administrative procedures in the field of urban planning as a tool for combating corruption (Цифровізація адміністративних процедур у сфері містобудування, як інструмент боротьби з корупцією) <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2024. № 12 С. 547-550 DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-12/127 http://lsej.org.ua/12_2024/130.pdf</p> <p>(фахове видання, категорія «Б»)</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>Ключові слова: містобудування, адміністративна процедура, протидія корупції, корупція, суб'єкти містобудування, цифровізація, суб'єкт владних повноважень.</p>
5.	<p>Кононець Віта Петрівна (опонент)</p>	<p>Національна академія внутрішніх справ МВС України, МОН України, науковий співробітник навчально-наукової лабораторії з протидії організованій злочинності та корупції</p>	<p>Доктор юридичних наук, 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, 2021 р. Україна</p>	<p>Професор кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності, 2022 р. Україна</p>	<p>1. Кононець В.П. Щодо питання надання публічних послуг інститутом нотаріату в умовах воєнного стану в Україні / Фаховий науковий журнал // Публічне право № 4 (49) (2025) https://www.publichnepravo.com.ua vestnik-pravo.mgu.od.ua (фахове видання, категорія «Б») Ключові слова: публічні послуги, нотаріат, адміністративно-правове регулювання, правозастосування, воєнний стан, спадкування, нотаріальна діяльність, захист прав громадян, адміністративна процедура.</p> <p>2. Мороз В. (Кононець В.), Приймаченко Д. Особливості адміністративної процедури досудового вирішення спорів щодо примусового відчуження майна. Держава та регіони. Серія: Право. 2023. № 1 (79). С. 121-125.</p>

					<p>DOI: https://doi.org/10.32840/1813-338X-2023.1.19 URL: http://law.stateandregions.zp.ua/archive/1_2023/19.pdf (Фахове видання категорії Б) Ключові слова: процедура досудового вирішення спорів, адміністративне оскарження, адміністративний суд, національне законодавство 3. Мороз В.П. (Кононець В.) Особливості правового регулювання надання електронних послуг сфері міграції. Європейські перспективи: науково-практичний журнал. № 1. 2023. С 91-97 DOI 10.32782/EP.2023.1.14 https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/EP-2023-1/EP_2023_1_091.pdf (Фахове видання категорії Б) Ключові слова: послуга, електронна послуга, електронний підпис, напрямки, нормативно-правовий акт, правове регулювання, сервіс</p>
--	--	--	--	--	--

Голова
міжкафедрального семінару

Тетяна КОРНЯКОВА

Секретар

Олена ГРАБИЛЬНІКОВА